

Helsingin Työttömät HeTy ry julkaisee ajankohtaisia puheenvuoroja työttömyyteen liittyvistä asioista. Jokainen kirjoittaja vastaa itse kirjoituksensa sisällöstä.

TYÖTTÖMIEN IHMISOIKEUSPÄIVIEN TULOKSIA

Työttömien valtakunnalliset ihmisoikeuspäivät pidettiin Järvenpäässä seurakuntaopistolla 21.-23.10. Julkaisemme päivien kuluessa valmistunutta aineistoa. Oheisena päätöspäivänä annettu julkilausuma.

Kannanotto 23.10.2002:

KARENSSI-TUOMIO ILMAN VALITUSOIKEUTTA

Maan hallitus valmistelee uutta työttömyysturva- ja työvoimapalvelulakia virkamiestyönä. Valmistelijat ovat ilmoittaneet, ettei lakeihin ole tarkoitus tehdä mitään muutoksia lukuun ottamatta kolmikannassa jo vuosi sitten sovittuja asioita.

Näin asia ei ole. Lakeihin on kirjoitettu lukuisia asioita, jotka ennakoivat tulevaisuudessa tapahtuvia muutoksia arkisessa käytännössä. Nämä muutokset eivät ole yhtä helposti havaittavissa kuin naulankanta saunanlauteilla. Kyse on pikemminkin sellaisen käytännön kirjaamisesta, jonka työttömät ovat kokeneet epäoikeudenmukaiseksi.

Nykyinen työttömyysturvalaki on ajalta ennen perusoikeuslain säätämistä. Jos valmistellut esitykset uusiksi säädöksiksi astuvat voimaan, saadaan vahvistus nykyiselle perusoikeuslain vastaiselle tai ainakin sen kanssa ristiriidassa olevalle käytännölle. Tällaisia perustuslain kohtia, joita näitä lakeja säädettäessä tulisi erityisesti tarkastella, ovat PL: 6§, 8§, 10§, 16§, 18§, 19§, 21§ ja jossain tapauksissa 15§.

Lakiesitysten voimaansaattaminen mahdollistaa Suomessa työttömien mielivaltaisen kohtelun. Karenssin saaneet eivät useinkaan ymmärrä, millä perusteella karenssi on määrätty. Kolmen kuukauden ansionmenetys on kova rangaistus kenelle tahansa. Jos päätös karensseista on tehty selkeästi virheellisin perustein, ei päätöstä tehnyttä virkamiestä tai virheellisiä tietoja luovuttanutta työnantajaa saa vastuuseen teostaan. Kun karenssia ei määritellä rangaistukseksi, ei siihen sisällytetä todistusvelvollisuutta eikä siitä voi käytännössä valittaa mihinkään eikä kenellekään.

Valmisteilla olevat työttömien toimintaa koskevat lait on valmistettava uudelleen. Tavoitteeksi on otettava työttömien työllistymisen tukeminen. Uudessa säädöksissä on luovuttava kaikesta työntekijöiden pelottelusta.

Työttömien tavoitteena on työllistyä HYVÄÄN TYÖHÖN, josta saa OIKEAA PALKKAA.

KARENSSIT OVAT MIELIVALTA

Toiminnanjohtaja Markku J Kekäläisen mielestä karenssin antamisen perusteet eivät aina täytä hyvän hallintotavan kriteereitä.

Vaikka työttömien keskuudessa laajasti hyväksytään velvoite työn vastaanottamisesta ei karenssin uskota lisäävän työllistymistä. Pikemminkin niiden uhka näyttää pakottavan työttömät tietyn tyyppiseen käyttäytymiseen, jossa tavoite työllistyä helposti jää toiselle sijalle.

Osa määrättyistä karensseista on selvästi kohtuuttomia. On henkilöitä jotka ovat terveydellistä syistä irtisanoutuneet työtehtävästään ja saaneet karenssin. Tuollainen menettely on summittaista. Jos hen-

kilöä ei ole lähetetty tutkimuksiin, joissa on tarkoitus selvittää työkyky, niin toimeentulon riistäminen loukkaa ihmisen perusoikeuksia. Olen –sosiaali-neuvontaa suorittaessani törmännyt tapaukseen, jossa työhönottaja pystyi pelkän äänensävyyn perusteella määrittelemään työnhakijan työhaluttomaksi ja niin muodoin määräämään karenssin. Onneksi jälkimmäinen tapaus oikaisumenettelyllä saatiin purettua.

Helsingin Työttömät ry on kiinnostunut karenssin saaneiden kohtaloista. Toivommekin kertomuksia karenssin saaneilta. Niitä voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen: hety@hety.fi, tai kirjeitse osoitteeseen Nokiantie 2-4, 00510 Helsinki